

Сентандрејци свечано прославили Преображење

3.
СТРАНА

2.
СТРАНА

Председник Србије посетио Мађарску

Концерт Бранке Башић у Нађхаршању

5.
СТРАНА

СНН

4.
СТРАНА

Срби из Мађарске и Хрватске не заборављају Ђунтир

ПОЛИТИКА

Председник Србије посетио Мађарску

Вучић замолио Орбана да се убрзају радови на брзој прузи

Председник Србије Александар Вучић изјавио је на конференцији за медије након састанка са премијером Мађарске Виктором Орбаном у Будимпешти, да је замолио свог домаћина да се радови на брзој прузи у Мађарској убрзају, јер ће они у Србији бити завршени пре рока или на време. Када је реч о граничном прелазу између Србије и Мађарске, Вучић најављује да ће на Хоргошу бити „направљено нешто што до сада није виђено”.

Такође је рекао да је са мађарским премијером Виктором Орбаном разговарао и о ситуацији на Косову и Метохији и оценио да Мађарска одлично разуме тамошњу ситуацију.

„Имаћемо разумевања и боље и веће него пре 20, 25 година и тај тренд међусобног разумевања ће се наставити, јер се понашамо као искрени и блиски пријатељи”, рекао је Вучић одговарајући на питање да ли је током сусрета које је имао у Будимпешти било речи и о ситуацији на Косову и Метохији. Додао је да српски и мађарски народ осећају блискост на сваком месту и на сваком кораку.

„Српски део пруге ћемо завршити на време или пре времена. Замолио сам премијера Орбана да мађарска

Разговарали су, напомиње, и о граничном прелазу Србије и Мађарске где ће се направити нешто што до сада није виђено. „Покушаћемо да направимо једну контролу, не две за грађане Србије, Мађарске, нешто највеће што захтева стотине милиона евра улагања”, казао је председник Вучић.

ли је током сусрета које је имао у Будимпешти било речи и о ситуацији на Косову и Метохији. Додао је да српски и мађарски народ осећају блискост на сваком месту и на сваком кораку.

„Српски део пруге ћемо завршити на време или пре времена. Замолио сам премијера Орбана да мађарска

СУСРЕТ СА ПРЕДСЕДНИЦОМ НОВАК

Председник Србије Александар Вучић састао се у Будимпешти и са председницом Мађарске Каталин Новак, на церемонији отварања Светског првенства у атлетици. Вучић је на Инстаграм профилу навео да је то „најбоље место за почетак разговора о великим будућим заједничким пројектима”.

„Као и увек, срдан и пријатељски сусрет са председницом Мађарске Каталин Новак, овога пута на величанственој церемонији отварања Светског првенства у атлетици у Будимпешти. Управо ово место и јесте најбоље за почетак разговора о великим будућим пројектима на којима можемо заједно да радимо, поготово имајући у виду амбициозне и смеле планове Србије у предстојећем периоду. Живело пријатељство и партнерство Србије и Мађарске”, написао је Вучић.

страна са кинеским извођачима убрза тај део на мађарској територији, да бисмо за две године могли да идемо Београд-Будимпешта за два сата и 40 минута”, казао је председник Вучић.

Разговарали су, додаје, и о смештајним капацитетима за гас. „Захвални смо мађарској влади на свему. Разговарали смо и о могућим опасностима везаним за енергетску безбедност обеју земаља и договорили се како да политички реагујемо и суштински заштитимо интересе обеју земаља”, истакао је Вучић.

Председник је навео да је једна од важних ствари било и Светско првенство у атлетици. „Мађарска на фантастичан начин гради своје спортске капацитете и преузимају организације међународне и доводе их у Будимпешту, од водених спортова до многих

других. Размишљајући о Експу, понудили смо додатну сарадњу са Мађарском. У ширем мастер плану осим фудбалског националног стадиона желимо да изградимо онакав атлетски стадион какав смо видели јуче”, нагласио је Вучић.

Када је реч о граничном прелазу између Србије и Мађарске, Вучић најављује да ће тамо бити „направљено нешто што до сада није виђено”. „Очекујемо подршку ЕУ. Покушаћемо да направимо једну контролу, не две за грађане Србије и Мађарске, нешто највеће што захтева стотине милиона евра улагања. Први пут смо разговарали и први пут ћемо то понудити и нашим румунским пријатељима, на трмеђи. То је за Реске-Хоргош од изузетног значаја”, нагласио је Вучић.

Д. А.

Посетила највиших функционера РС

Додик и Цвијановићева упознали Орбана са ситуацијом у БиХ

Председник Републике Српске Милорад Додик је, након разговора са премијером Мађарске Виктором Орбаном у Будимпешти, рекао да су он и Жељка Цвијановић упознали свог домаћина о томе како „неизабрани странац у БиХ намеће законе и брани свој его, сујету и личност, кршећи све норме Устава и Дејтонског споразума”.

Република Српска жели да сарађује са Мађарском, као и Мађарска са Српском, изјавио је председник РС Милорад Додик након састанка са мађарским премијером Виктором Орбаном у Будимпешти, док је српски члан Председништва БиХ Жељка Цвијановић рекла да је састанак био успешан и конструктиван.

Председник РС је додао да је договорено да се формира заједнички Савет за праћење којим ће руководити он и Орбан, како би сви договорени

пројекти и сарадња имали већи обим и нови формат. Додик је објаснио да ће „Савет бити обавештен свака три месеца о развоју ранијих договора”.

Жељка Цвијановић је истакла да Мађарска има разумевања за све што се дешава у БиХ: „Нама је јако важна Мађарска. Наравно да је увек добро да имате једног таквог саговорника. Мађарска је препознала Српску као место за улагање. Увек је важно да у оквиру ЕУ имате људе који могу да разумеју прилике и неприлике у оквиру БиХ. Очекујем да долазе нови ис-

кораки, кад је у питању инфраструктура, пољопривреда. Сви ови разговори су били о томе како искорачити даље”, рекла је Цвијановићева.

Додик је нагласио да су он и Цвијановићева Орбана упознали са ситуацијом у БиХ. „Основна ствар са којом смо га упознали јесте како тамо неизабрани странац намеће законе и брани свој его, сујету и личност, а крши све норме Устава и Дејтонског споразума. Кристијан Шмит је неизабрани странац који се покушава играти игре моћи у којој мисли да они који стоје иза њега могу да наметну политичку вољу, да промене законе и затворе

сваког ко га ружно погледа”, рекао је Додик.

„Овде се ради о човеку који је послат из Немачке на крају мандата Ангеле Меркел, која није знала шта ће с њим, па га је послала нама овде да билдује мишиће и поправља свој изгубљени его. Дошао је ту и сад му се свиђа. Свиђа му се да може да наметне закон, да легитимно изабраном председнику запријети да га може стрпати у затвор и тако даље. Видећемо како ће све то ићи”, поручио је Додик, додајући да никада није био уверенији да је на правом месту и да води исправну политику.

Д. А.

Преображење у Сентандреји

СВЕЧАНОСТИ

Прослава уз највише званичнике Србије и Републике Српске

У Сентандреји је традиционално, молитвеном речју и свечаним програмом, прослављен велики српски празник Преображење. Овај дан тамошња Преображењска црква и град Сентандреја празнују као своју славу.

Свечаности су посебан значај, својим присуством, дали највише званичници Србије и Републике Српске, који су заједно са мештанима прославили Преображење. Гости су, поред, осталих, били и председник Србије Александар Вучић, члан председништва БиХ Жељка Цвијановић и председник Републике Српске Милорад Додик. Као и сваке године, прослави је присуствовао и већи број мештана, али и верника и гостију из других крајева Мађарске и Србије, као и представници српских институција у Мађарској.

Прослава, која сваке године обоји овај сликовити градић на Дунаву у посебне празничне боје, отпочела је 18. августа, празничним бденијем. На сам дан празника, 19. августа, у Преображењској цркви, која се отвара једино за овај празник, Свету архијерејску литургију служили су: епископ будимски Лукијан и ремезијански Стефан, викар српског патријарха, уз саслужење свештеника Епархије будимске и појање новосадског хора

„Свети Стефан Дечански“. Свечану беседу о значају празника одржао је протојереј Зоран Остојић. На крају Свете литургије обављено је благосиљање виноградарских плодова и опход око цркве.

На вечерњој служби свештенство и чланови КУД-а „Табан“ дочекали су Александра Вучића и увели га у препун храм. Овом приликом је српском председнику уручено црквено признање – Орден Епархије будимске првог реда, који је примио из руку епископа будимског Лукијана.

Вучић се, затим, обратио присутнима и између осталог рекао:

„Почаствован сам орденом, обављали смо посао колико смо могли и помагали цркву, не само овде него и широм Србије и Републике Српске. Поносан сам и зато што смо урадили Храм Светог Саве. Хоћу да вам кажем велико хвала што сте увек уз свој народ и државу Србију. Ово за нас нису лака времена. Кад други ратују, ми морамо да имамо водећу улогу. Трудимо се да будемо ти који неће

губити децу. Желимо мир у Украјини што је могуће пре и надам се да ћемо то и да дочекамо. Суочавамо се са бројним проблемима на Косову и Метохији. Желе да протерају наш народ, везали су нам руке, али и тако везаних руку, колико год је могуће, успевамо да сачувамо и народ и светиње.“

После службе освештани су кољиво и колач, а владика Лукијан је поздравио овогодишњег кума, Милорада Додика. Затим је у порти храма, пред свештенством, Жолтом Филепом, градоначелником Сентандреје, представницима српских институција у Мађарској и многобројним посетиоцима, одржан пригодан културно-уметнички програм.

Пре програма, присутнима су се обратили Милорад Додик и Жељка Цвијановић, која се захвалила Сентандреји и Српској православној цркви која је, како је истакла, на посебан начин радила на очувању идентитета српског народа у Мађарској, али исто тако предано градила везе између и Републике Српске и Мађарске и Србије и Мађарске.

„Морам рећи сваки пут када овде дођемо осећамо се угодно, осећамо се као код куће, наравно и због нашег владике, али и због свих вас који овде живите, који управо дајете допринос јачини и снази једне такве везе на коју сам сада указала“, истакла је Цвијановићева.

Истакла је да они живе са много изазова, али исто тако и са много убеђења и опредељења да ће истрајати и да ће урадити оно што је исправна ствар.

„Конечно, оно што смо радили у нашим мандатима јесу биле исправне ствари зато што смо се борили за правду и наставићемо да се боримо

за правду и за статус Републике Српске, али наравно и борећи се против оних који желе да умање снагу Србије, који желе да укажу на неке ствари које су нама далеке и стране, а желе да их наметну као неке своје вредности“, поручила је Цвијановићева.

По завршетку обраћања, председник Додик је уручио одликовање епископу Лукијану – Орден Републике Српске на ленти.

Затим је хор „Свети Стефан Дечански“ отпевао Сентандрејску химну, запис Тихомира Вујичића, после чега је следио фолклорни програм, у коме су наступили чланови КУД-а „Табан“ и гости из Србије, КУД „Слобода“ из Руменке. У вечерњим часовима, на Тргу цара Лазара, уз традиционалне српске специјалитете, госте је забављао оркестар „Село“ из Ловре, са вокалним интерпретатором Николом Скорићем. У веселом расположењу, гости су се забављали и славили до касних вечерњих сати.

К. П.

ХОДОЧАШЋЕ

Свечаност на Ђунтиру

Почаст Срба из Барање за деспота Стефана Штиљановића

У оквиру Свете литургије, јереј Милан Ерић је одржао је свечану беседу, приликом које је рекао да је деспот Штиљановић „у ове крајеве дошао из поносне Црне Горе, из Паштровића, како би овде завршио свој животни век, бранећи град и земљу од најезде туђинаца.“

Срби из мађарског и хрватског дела Барање и ове године окупили су се на Ђунтиру, са циљем да одају дужну пошту некадашњем капетану, браниоцу Шиклоша, деспоту Стефану Штиљановићу. На узвишеном месту близу града, опкољеном виноградима, где су дуго почивали земни остаци деспотског војводе, српски православни верници су се 5. августа, у суботу, поклонили успомени на последњег кнеза паштровског и добротвора, који је својим делом задужио житеље града, који је бранио од Турака, али и Србе православце.

Иако су метеоролошке прогнозе наговештавале кишовито време и постојала је могућност да се молебан на вековном поклоничком месту барањских Срба не одржи, небеске силе су се смилувале и многи су се одавали позиву Шиклошке српске православне црквене општине да дођу на Ђунтир и одају пошту деспоту Стефану Штиљановићу.

Пре одласка на некадашње гробно место светитеља, у шиклошком српском православном храму, свету литургију служили су: јереј Милан Ерић, парох печујски, администратор шиклошке парохије, и протођакон Андраш Штријк, а богослужењу су при-

суствовали и руководиоци града Шиклоша: градоначелник Габор Ригл и његов заменик Атила Хирди.

У склопу свете литургије јереј Милан Ерић одржао је свечану славску беседу, приликом које је, између осталог, рекао следеће: „Он је у ове крајеве дошао из поносне Црне Горе, из Паштровића, како би овде завршио свој животни век бранећи град и земљу од најезде туђинаца.“

Јереј Милан Ерић је у наставку своје беседе говорио о богоугодним делима деспота Стефана Штиљановића, дубоком поштовању које је уживао добротвор и последњи кнез паштровски, његовом упокојењу и судбини земних остатака свеца. Данас, његове мошти почивају у ризници Саборне цркве у Београду.

По окончању свете литургије, присећање на свеца настављено је на Ђунтиру, некадашњем гробном месту деспота, где је служен молебан. У присуству бројних српских православних верника, из мађарског и хрватског дела Барање, јереј Милан Ерић је осветио, а потом и пререзао славски колач и благосиљао кољиво.

Кумовао је Јован Вилић из Болмана, у Хрватској, који нам је рекао следеће: „За мене Ђунтир значи усађену причу о Светом Стефану Штиљано-

вићу, о многобројним Барањцима, који су ходочастили на ово поклоничко место. Господ је дао да та традиција од тих давних времена, до дана данашњега опстане. Кад вам неко од малих ногу усади традицију, љубав према вери и обичајима, наша је дужна обавеза да дођемо и изнова се подсетимо важности одржавања вере и традиције. Како сам раније и обећао, спреман сам, да уколико затреба и здравље ме послужи, сваке године кумујем!“

За следећу годину кумства се примио Сава Ђурђевић из Белог Манастира, у Хрватској. Како кумовима, тако и организаторима празновања на Ђунтиру, предвођеним Синишом Ножицом, председником Шиклошке српске православне црквене општине, у својој пригодној беседи захвалио се духовни пастир барањских Срба јереј Милан Ерић, који је нагласио:

„Ево, и ове године, ми смо се помолили Богу и Светом Стефану Штиљановићу на овом светом месту Ђунтиру, где је Божјом промишљу сахрањен овај велики Божји угодник. Његови следбеници су тврдили да је ово место засијало чудесном светлошћу, а то значи да је већ тада Господ Бог њега осветио и просветио. Ова земља, овде, осветљена је његовим телом и зато ми увек треба да долазимо овде и не смемо никад да заборави-

мо ово место и овај дан. Треба да чувамо спомен на овог великог светитеља, Божјег угодника.“

Молебан је окончан пригодним послужењем на Ђунтиру, где су се присутни још дуго дружили и говорили о славном претку, Светом Стефану Штиљановићу, коме су и ове године одали дужну пошту и присетили се његових многобројних племенитих дела и јуначке борбе против Турака.
Предраг Мандић

Дружење у Мохачу

Регата повезала заљубљенике у Дунав из десет земаља

Највећа и најдужа речна Регата на свету – ТИД, 25. јула стигла је у Мохач, одакле је након кратког боравка свој пут наставила за Србију. Љубитеља Дунава, кајака, спорта, рекреације, боравка у природи и здравог начина живота, било је 130, и то из Немачке, Аустрије, Словачке, Мађарске, Хрватске, Румуније, Швајцарске, Холандије, Бугарске и Србије.

Сваке године крајем јуна кајакаши крећу на пут Дунавом од 2515 километара, из немачког града Инголштата, а веслачко путовање завршавају након 75 дана пловидбе, почетком септембра, на обали Црног мора у Силистри, у Бугарској.

„Прва регата организована је давне 1956. године, а основно правило је пловидба Дунавом чамцима, тј. кајаком или кануом, по етапним местима, која се за сваку земљу утврђују на Међународној конференцији. Принцип регате је дневно веслање и ноћење у одређеним етапним местима. Кајакаши, уз претходну најаву и договор са организатором, могу да се прикључе или искључе у одређеним етапним местима где желе, у зависно-

сти од своје физичке спремности и слободног времена”, рекао нам је један од главних организатора дунавске регате Дејан Јовановић, организатор „ТИД” регате кроз Србију.

Он је додао да у градовима кајакаши имају по један слободан дан који могу искористити за разгледање места и околине, излете, снабдевање и одмор после напорних етапа. Свако етапно место кајакашима организује програм у којима их домаћини упознају са културом, историјом, обичајима и туристичким потенцијалима градова.

Један од тих градова у Мађарској је и Мохач. Учесници 66. по реду најстарије, најдуже и највеће међународне трустичке, спортско-рекреа-

тивне, кајак, кану и веслачке регате на свету, у барањском градићу своје чамце привезали су уз обалу и усидрили се на један дан. А већ сутрадан су кренули за Србију. Дотле су под управом Дејана Јовановића, представника регате ТИД у Србији уживали у знаменитостима Мохача. Посетили су и месну српску православну цркву и уживали у гастрономским специјалитетима, које су им припремили пријатељи, чланови Удружења веслача у барањском граду на обали Дунава.

Љубитељи Дунава, кајака, спорта, рекреације, боравка у природи и здравог начина живота - њих 130 из Немачке, Аустрије, Словачке, Мађарске, Хр-

ватске, Румуније, Швајцарске, Холандије, Бугарске и Србије, веома су се пријатно осећали у Мохачу, а већ сутрадан кренули су за Србију и град Апатин. Тамо их је дочекала свечана вечера и културно-уметнички програм, а слични приједи чекали су их и у осталим етапним местима попут Бачке Паланке, Новог Сада, Београда, Смедерева, Великог Градишта итд.

Од самог почетка путовања, које дуж Дунава обухвата 8 земаља, међу учесницима је владала слога и толеранција, љубав према реци. А тако ће сигурно бити и до године, када се по 67. пут одржава Туристичка дунавска регата (ТИД).

П. М.

Манифестација „Ђавољи котло”

Бранка Башић на традиционалном фестивалу

У више барањских насеља је од 1. до 5. августа, одржан традиционални Фестивал „Ђавољи котло”, који је и ове године организовало истоимено удружење грађана. Концерт етно певачице Бранке Башић и њеног новог бенда приређен је 3. августа у Нађхаршању.

Традиционална културно-забавна манифестација и ове године обилвала је разним концертима, књижевним вечерима, филмским пројекцијама, а концерт етно певачице Бранке Башић и њеног бенда, уприличен је 3. августа, на украјинско-мађарско-балканском дворишту Куће „Рац” у Нађхаршању, чији је власник Миклош Бот, који је ожењен Украјинком.

Наша позната певачица овом приликом представила се са новом формацијом, која се зове „Џумбус”, а њу чине вокална солисткиња из Чипа, хармоникаш Слободан Вертећ и Давид Ередич, познати музичар из Оркестра „Шендерге”, који свира на бројним дувачким инструментима.

Трио са севера за ову прилику припремио је веома садржајан програм, састављен пре свега, од песама са

„брдовитог Балкана”, а нису изостала ни бројна кола.

Публика је преко сат времена имала прилику да ужива у српским, босанским, бугарским, македонским и другим песмама балканских народа, а Бранка је и овај пут у свој богат репертоар уврстила поједине песме са ЦД-а „Мој Чип”. Позната интерпретаторка народних песама одушевила је својим гласом, а на топле поздраве и бурне аплаузе наишла је и њена музичка пратња. Слободан Вертећ и Давид Ередич су својим виртуозним свирањем, такође, измамили овације љубитеља балканске музичке културе.

Једночасовни концерт уметника добио је нове заљубљенике у балкански народни мелос и нема сумње да ће „Џумбус” и убудуће изазвати први џумбус и музичке доживљаје на музичкој сцени у Мађарској.

П. М.

СУСРЕТИ

Дечји и омладински фолклорни табор у Дески

Нове кореографије за младе поклонице народног фолклора

Четири кореографије са различитих етнокореолошких подручја Србије нашле су се у овогодишњем програму фолклорног кампа КУД-а „Банат“, који је слично ранијим годинама, приређен у згради Српског културног, образовног и духовног центра „Свети Сава“.

Дешчански КУД-а „Банат“ организовао је од 31. јула до 4. августа, Српски дечји и омладински фолклорни табор, који је окупио близу шездесет играча, са којима је пре и после подне радио уметнички рукодилац ансамбла Перица Дунаи. Он је младе

фолклораше распоредио по групама, а посебно је радовала чињеница да су се појавили и малишани из забавишта, који ће од септембра кренути у 1. разред месне Српске основне школе, подружнице будимпештанског Српског образовног центра „Никола Тесла“.

Старији фолклораша – чланови подмлатка „Баната“, поред „Влашких игара“, нагласак су ставили на кореографију „Гњилане“, док су дечје групе поновиле фолклорно градиво из Батање. Тамо су, у склопу традиционалног Српског фолклорног табора, увежбавајући „Дечје игре са Косова“ и „Игре из Брусника“, радили под стручним надзором Љубомира Милета Вујчина, познатог кореографа из Врбаса.

Кампери су током целог табора неморно играли и певали. Поред стру-

предили и пропратне програме, међу којима се посебно истакла посета Завичајној кући „Шандор Балинт“ у Сегедину. Овде су полазници табора имали прилике да се упознају са радом и богатим наслеђем познатог етнографа и историчара уметности, једним од најпознатијих личности мађарске етнографије и фолклористике 20. века, рођеног у Сегедину.

Руководиоци КУД-а „Банат“, предвођени председником Кристифором Брцаном, учинили су све да петодневни табор, који је приведен крају завршним концертном кампера, остане у незаборавном памћењу. Перица Дунаи, потпредседник „Баната“ и уметнички руководилац ансамбла, подвуче као је следеће: „Драго ми је што су деца без престанка марљиво радила. И током преподнева и поподнева активност им је била на завидном нивоу. На самом старту кампа плашио сам се како ће тећи рад, јер је ово у низу био већ трећи по реду фолклорни табор. Међутим, постигли смо жељени циљ и могу рећи да сам веома задовољан радом кампера, који за српски фолклор гаје несебичну љубав!“

Петодневни фолклорни табор у Дески суфинансирали су: Уред премијера и Фонд „Бетлен Габор“.

П. М

Српски музички табор у Мохачу

Прилика за усавршавање тамбураша и хармоникаша

На позив Зорице Степанов, потпредседнице Мохачке српске самоуправе, јавио се већи број музичара у намери да усаврше своје тамбурашко и хармоникашко знање, као и да науче нове српске песме, али и музику других народа.

У организацији Самоуправе Срба у Мохачу, у овом граду је од 24. до 28. јула одржан шести по реду „Српски музички табор“. Иако се у порти мохачке српске правослвне цркве врше грађевински радови и у току су радови на изолацији светиње, а предстоји и попљочавање улазног дела светог храма, организатори су, у договору са учесницима кампа, одлучили да се и ове године

стручни рад одвија у просторијама месног Српског клуба. Управо одатле се током свих дана табора могла чути тамбурашка и хармоникашка музика.

Са младим тамбурашима радили су: Тамаш Балог „Церна“ и познати мајстор на тамбурици, чувени музички педагог Јожеф Ковач Вершенди. Хармоникашки таленти су деловали под стручним руководством хармоникаша Марка Челинца.

Током кампа нагласак је био стављен на стручни рад, свирање и учење. Према вешто конципираном програму деца су сваког дана, током преподнева, учила српске песме, кола, али и мађарске мелодије. Поподне су их очекивали разни пропратни програми, међу којима посебно ваља истаћи купање на градској плажи, а пун погодак био је гастрономски угађај, који је приредио Јожеф Ковач Вершенди.

На крају петодневног музичког усавршавања, на дворишту мохачког Српског клуба, одржана је и свечана завршница кампа. Она је уприличена испред седишта месних Срба, где су се окупили родитељи полазника табора, родбина, симпатизери, чланови клуба и заљубљеници у српску народну музику. Бројни љубитељи музике

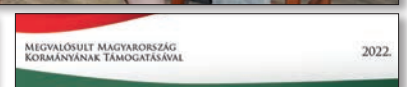
су дошли да послушају шта су све млади музичари научили током рада табора и нису се разочарали.

Чули су веома талентоване свираче, које су предводили врсни тамбураши: Јожеф Ковач Вершенди и Тамаш Балог, као и сјајни хармоникаш Марко Челинац.

Табор је и ове године у потпуности постигао свој циљ. Млади мохачки свирачи су продубили своје тамбурашко и хармоникашко знање, а уједно им се пружио прилика да се друже, веселе и едукују у заиста породичној атмосфери.

Реализацију шестог по реду „Српског музичког табора“ у Мохачу, у организацији месне српске самоуправе, помогли су: Уред премијера и Фонд „Бетлен Габор“.

П. М

Годишњица певачкој друштва из Сентандреје

ЈУБИЛЕЈ

Три деценије непрекидног рада Црквеног хора „Јавор” (2)

Године 2002. „Јавор” је својим појањем овековечио сентандрејску славу и Преображење Господње снимивши дупли ЦД. Преображењска црква је имала и има велики култни углед међу верницима Сентандреје и околине – њена слава је црквена слава тог града.

Хорови могу певати уз инструменталну пратњу, или без ње. Певање без пратње назива се a-cappella. У римокатоличкој и англиканској цркви, пратња су најчешће оргуље, или класичан оркестар. У неким протестантским црквама, певаче прате модерни инструментални састави: гитара, бас, удараљке, синтисајзер и сл. У православној цркви прихватљиво је само вокално извођење, дакле једина заступљена музика јесте вокална-хорска. Глас појца, или гласови хора побуђују пажњу верника, док инструменти изазивају осећања и расположења која су често неповезана с молитвом. То су нека од запажања музиколога, који се баве овом врстом музике.

Сваке године, на Преображење, 19. августа (по новом календару), Срби у Сентандреји обележавају храмову славу. Света архијерејска литургија се одржава у Преображенској цркви, после које је литија око храма, а затим владика благосиља виноградарске плодове. После подне се служи празнично богослужење, након чега се благосиљају славски дарови и пререже колач. У порти цркве се организује традиционално весеље. Други дан Преображења служи се заупокојена

литургија и парастос ктиторима и Јаворцима (појцима). Служи се кољиво.

Традиционално је литургијском благољепију доприносио црквени хор „Јавор”, али и неки други хор, који обично том приликом гостује из Србије. На тај дан, Сентандреја постаје ходочасно место.

На крају литургије, уз захвалност члановима хора, помене се и кратка историја „Јавора”: Хор је деловао пре Првог и кратко између Првог и Другог светског рата. Тада га је водио Лазар Терзин, затим после рата Александар Терзин у Сентандреји, Георгије Чикош у Калазу и Игњатије Чобан у Помазу и садашњи „Јавор” из Сентандреје, чији је хоровођа Мирослав Брцан. Неизоставно се за овај велики празник, пева стара сентандрејска химна „Ми же Сентандрејци славни всего света...” То је грађанска песма на славјано-сербском језику коју је по певању Стевана Јаковљевића забележио композитор Тихомир Вујичић 1948. године.

Године 2002. „Јавор” је својим појањем овековечио сентандрејску славу и Преображење Господње снимивши дупли ЦД. На тонском запису су Диск први: 1. Велика јектенија; 2. Први антифон – Мала јектенија; 3. Други антифон – Мала јектенија; 4. Трећи анти-

фон; 5. Мали вход – Входноје – Тропар храма; 6. Трисвета песма (Свјати Боже...); 7. Апостол; 8. Јеванђеље; 9. Сугуба јектенија; 10. Помен за упокојене Јаворце; Јектенија за оглашене; 12. Литургија верних – Мала јектенија; 13. Херувимска песма I; 14. Велики вход – Херувимска песма II; 15. Проширена мала и прозбена јектенија. Диск други: 1. Символ вере; 2. Канон Евхаристије; 3. Достојно јест... (ирмос); 4. Проширена мала јектенија; 5. Молитва Го-

сподња; 6. Једин свјат, једин Господ; 7. Причасна песма; 8. Причешћивање верних; 9. Тропар храма на почетку литије; 10. Јеванђеље на првом стајању, Јектенија са шкропљењем, 11. Јеванђеље на четвртном стајању, Јектенија за упокојене; 12. Тропар храма, (при уласку у цркву после литије) – Освећење грожђа; 18. Буди имја – Отпуст; 14. Спаси Христе Боже... – Звоно над Сентандрејом.

Славица Зељковић

Радови у Мохачу

Извршена хидроизолација српског храма

Крај јула и почетак августа у Мохачу су протекли у знаку радова на изолацији месног српског православног храма, посвећеног Духовима. Већина српских цркава на територији Епархије будимске суочава се са проблемом тзв. капиларне влаге, па је тако и са мохачким храмом.

Радници новосадског Друштва са ограниченом одговорношћу „НЮ СИСТЕМ”, предвођени Милорадом Нишићем, након Калаза, Сантова, Деске и других наших насеља, и у Мохачу су применили методу, којом се омогућује трајна хидроизолација и заштита од капиларне влаге.

Приликом пресецања зидова најчешће се користе две методе: механичко пресецање зида и уградња класичног хидроизолационог слоја; отварање хоризонталног отвора у етапама, како се не би угрозила конструктивност објекта (нпр. вађење два или више редова опеке) целом ширином зида у дужини од око 1м, како би се у њега могла уметнути хидроизолациона мембрана; пресецање влаге ињектирањем хемијских средстава у масу зида; буше-

ње рупа (нпр. у цик-цак распореду, надоле, под углом од 45о у два или три реда по хоризонталу, са међусобним размаком 10-20цм), у које се затим сипају пенетрати у течном стању.

ХИО технологија је јединствена метода потпуно пресецања зидова, која не угрожава стабилност грађевинског објекта, без обзира на дебљину зидова и врсту грађевинског материјала. Отвори се праве ултрабрзим дијамантским резним алатима у малим етапама, без вибрација и потреса, у које се затим пумпом, под високим притиском, ињектира маса на бази полимера, кроз коју се једна за другом утискују ХИО-мастер шине.

Стручњаци из Новог Сада су следили све етапе и прописе радова, наилазили су и на непредвидиве потешкоће, које су успешно премостили.

Како нас је информисао Милорад Нишић, очекују се накнадни послови, као што су подна изолација, мењање тротоара и др. Стари малтер треба да се обије, фуге очисте и црква треба да се суши барем две-три године. Потребно је времена да се све осуши, како не би остале неке флексе, које би касније изазвале проблем.

Такође, потешкоћу представљају столови. Наиме, како су отпочели радови и столови одвучени од зида, тек тада се могло установити да је већина у трошном стању. Дрвениарија је страдала, тако да ће бити потребно сред-

става и улагања и за даље додатне извођачке послове.

Пресецањем зида и уградњом класичног хидроизолационог слоја, биће обустављена влага која је надирала у мохачки српски правослаовни храм. Задатака има још доста и можемо се само надати да ће до 2026. године, када се свечано обележава 500. годишњица Мохачке битке, и духовска српска православна црква бити обновљена на радост не само српских православних верника, већ и свих хришћана.

П. М.

АКЦИЈЕ

НА ДРУГИ ПОГЛЕД

Драган Јаковљевић

Поруке које мењају наше животе

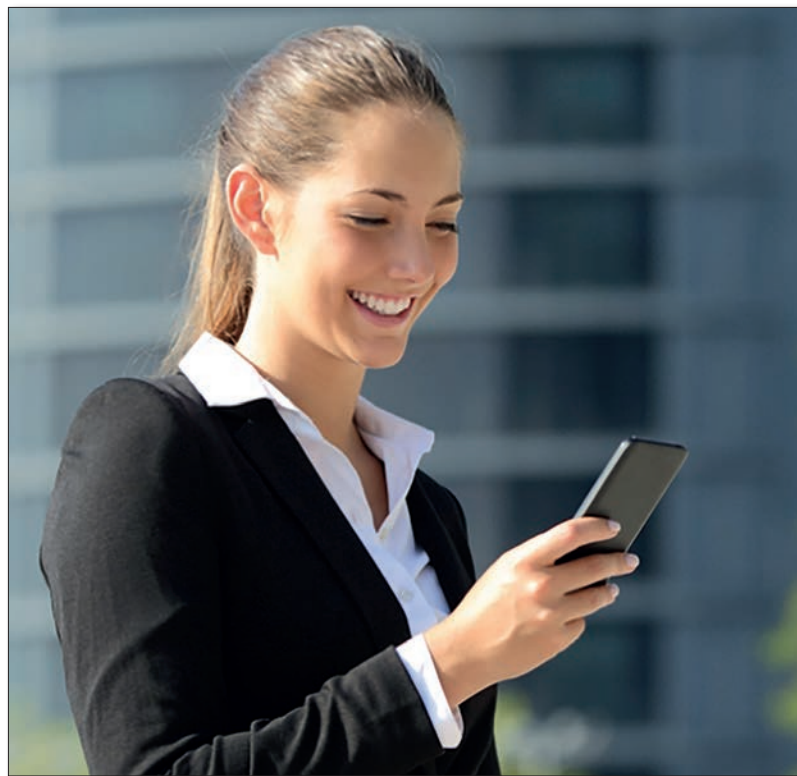
Сигуран сам да су многи од нас, барем једном, од познаника или потпуно непознатог пошљаоца, добили поруку над којом су се на тренутак замислили, али су тек касније, можда и након низа година, схватили да је она у великој мери утицала на ток њиховог даљег живота, иако то нису свесно желели.

Ко је тада могао да зна да ће ми једна, наизглед сасвим обична порука, састављена од пет речи и написана непознатим рукописом на невеликом комаду хартије, олакшати не само тај, за мене веома важан дан, већ да ће и касније, мало по мало, наставити да мења мој живот. Био је то дан који се и тада, као и данас, сматрао једним од најважнијих у животу сваког свршеног средњошколца. Већина нас је, под утицајем родитеља и ближе родбине веровала да, не положити пријемни испит на жељеном факултету, уједно значи да нам је судбина запечаћена и да од нас „у животу неће бити ништа“.

Колико је такво размишљање било погрешно, уверили смо се много касније, када смо ослушкујући своје новооткривене таленте и хтења, мењали факултете, завршавали оне за које смо се тек касније одлучивали,

а посебно када смо схватили да нас је после стицања дипломе живот најчешће водио путевима који нису имали много додира са онима за које смо се школовали. Али, ми смо тог јунског дана након матуре, успешно положени пријемни испит на факултету видели као једину валидну улазницу за наставак свог живота. Све остале варијанте биле су нам незамисливе, јер су, према виђењу родитеља, значиле наш сигуран пут међу „пропалитете“, а можда и „пробисвете“.

Наравно да је све то уносило огромну стрепњу у све нас и трему коју није било лако савладати. Помоћне „пушкице“ смо свакако имали, али је мало ко веровао да ћемо успети да их употребимо, јер је факултетски амфитеатар био огроман, седишта међусобно удаљена, а армија професора и асистената који су мотрили сваки наш покрет огром-

на. И онда се догодило оно с почетка ове приче. Испред сваког од нас налазила су се два папира, са полеђином окренутом нагоре. Уверени да је реч о тестовима, са зебњом смо, према упутству контролора, најпре окренули десни лист. На њему је, на наше изненађење, била написана само једна реченица: „Пусти, и то ће проћи“.

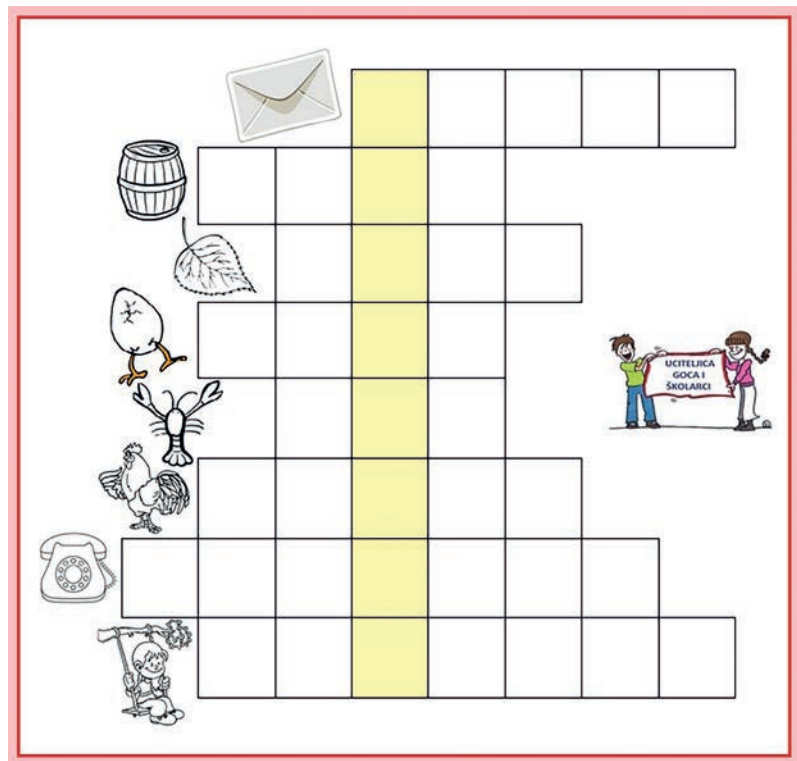
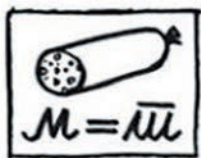
У сали, у којој је до тада владала мртва тишина, а атмосфера одисала напетом, одједном се догодио потпуни преокрет. И наша, и лица контролора су се озарила, страх је полако нестајао и ми смо једни у другима поново препознали оне, сасвим обичне младе људе, спремне на нове изазове, па и на овај који је тога дана био пред нама. У тренутку нам је постало јасно да свака, па и ова неизвесност

и мука, имају свој крај и да ће нам живот, свакако, понудити неку нову, можда чак и бољу могућност, у случају да у овом покушају не успемо.

На суседном папиру налазио се тест, који смо опуштено и без већих потешкоћа решили. Тако се неочекивано безбрижно завршио дан за који сам годинама пре тога веровао да ће бити најтежи и најстреснији у мом животу.

Порука са пријемног испита остала ми је, и без моје јасне намере, у подсвести свих ових година и јављала се често, управо у тренуцима за које ју је неко, оног давног јуна, и наменио. Она је била та која ме је, кад год је требало, упозоравала, водила, штитила и храбрила. Чини то и данас, ненаметљиво, али истрајно и брижно.

ДЕЧЈИ КУТАК

Српске судбине током револуције 1848/1849 године (76)

ФЕЛТОН

Силовити напад на сентомашки шанац

Ђулад мађарских топова засипала је и добро учвршћени мостробран подигнут између ритова Растока и Клиса. Непрестана артиљеријска ватра беше разорна. Зачуше се болни јауци, вриска, ропац.

Шанац се претвори у страховити паклени ршум. Бесно се удараху кундаком и чворновитим песницама. Настаде крвави пир. Ножеви су убирали крвави харач. Рашири се запах свеже крви и смрад присутних црева. Зачуше се србобрански топови буљубаше Станка. Картечи покосише војнике Пештанске националне страже. Комадићи гвожђа, олова и ексера десетковали су мађарску пешадију. Престрављени дадоше се у бекство. Бежали су посрћући, успаничено.

Ђулад мађарских топова засипала је и добро учвршћени мостробран подигнут између ритова Растока и Клиса. Непрестана артиљеријска ватра беше разорна. Гејири експлозије стрчали су у небо. Зачуше се болни јауци, вриска, ропац. Куршуми су фијукали и забијали се у грудобран сачињен од дебелих кочева са заоштреним врховима, летви, плетера и земље.

Залутала ђулад запараше мирну површину канала. Пљусну вода. Водени млаз заредом пошикља у вис.

Нарогушивши се Вилински опсова: „Гром ји спржио!“, па још повика: „Та, нећете о'де проћи, док је моје главе на раменима! Гром вас спржио!“ Подиже кубуру и опали. Смртно погођени хонвед ухвати се за главу, спотаче се, па посрну.

Василије се прену. Лице му одједном однекуд беше познато. Но, танае које је не окрзнувши му главу прошло кроз црни чаков врати га у јаву. Тад тик испред њега зацакли се бајонет. Он вешто одскочи у страну и снажно ошине сабљом. Бесно је ударао и секао оштрим сечивом. Укрстише се бајонет и сабља. Севну варница, зашкљача крв. Хонвед као да се оклизну, па паде ничице. Откотрља се у дубину испод грудобрана.

Са те јужне стране силовито су нападали војници куманских и сикулских одреда. Храбро су грабили напред. Многи страдаше, али то их очито нимало није обесхрабрило. Вилинском се учини као да се не осврћу на бујицу српских куршума. Непрестано су застајкивали, нишани-

ли и узвраћали жестокима плотунима. Осокољени победом код Врбаса од пре пар дана, кумански хонведи су неустрашиво кидисали. Посебно су се истакли Виртембершки хусари, препознатљиви по плавој униформи. Они су дугачким сабљама хрлили на српско утврђење. Изненада се зачу мађарска труба. Генерал Бехтолд, посве неочекивано, заустави даље напредовање Воленхоферових јединица. Збуњени, љутити и разочарани кумански и сикулски војници повукоше се жестоко богорадећи. Виртембершки хусари проклињали су команданта Филипа Бехтолда. Хонведи су бесно пљували и захтевали да се поново крене у напад.

Василије Вилински није могао да

верује очима. Намах помисли да је то тек пука превара или можда каква замка. Опијени славом млађи браниоци безглаво кренуше у потеру. Вилински похита, испречи се пред њих, па грдно опсова. Једва је успео да их заустави и врати у заклон грудобрана. Тад се појави и вожд Стратимировић и изда наређење да две чете одмах крену у помоћ капетану Голубском. Капетан Јоцић са одабраним момцима хитро крену. Са те стране још увек је допирало жестоко пушкарање. Тако се још увелико водила сурова битка. Вилинском пак заповеди да припази и да буде спреман на поновни напад снага генерала Воленхофера из правца Растоке и Клисе. (...)

Драгомир Дујмов

Борба прса у прса Срба и Мађара

25. августа 1991 – Умро је бивши поглавар Српске православне цркве патријарх Герман. Након што се разболео на његово место је 2. децембра 1990. изабран патријарх Павле.

25. августа 1995 – Од експлозије гранате на сарајевској пијаци Маркале погинуло је 37, а рањено 85 људи. Представници УН у Сарајеву оптужили су босанске Србе за масакр цивила, а два дана касније авиони НАТО бомбардовали су постројења Војске Републике Српске.

26. августа 1521 – Турци су под командом султана Сулејмана Другог Величанственог освојили Београд и прогласили га за седиште Смедеревског санџака. Београд је постао погранична тврђава из које је турска војска нападала Угарску и Аустрију.

26. августа 1944 – На захтев избегличке владе Краљевине Југославије краљ Петар Други Карађорђевић посебним указом одузео је команду генералу Дражи Михајловићу и позвао војску да се стави под команду Јосипа Броза Тита. Краљева одлука објављена је преко радија 12. септембра.

27. августа 1907 – Краљ Србије Петар Први Карађорђевић положио је камен темељац за зграду парламента у Београду по пројекту архитекте Јована Илкића. Градња је трајала готово 30 година, а прво заседање

скупштине Југославије у њој је одржано 20. октобра 1936.

28. августа 1910 – На свечаној седници Народне скупштине у Цетињу, кнежевина Црна Гора је проглашена краљевином, а кнез Никола I Петровић краљем.

28. августа 1991 – Умро је бивши поглавар Српске православне цркве патријарх Герман. Као Хранислав Ђорић замонашио се 1951. у манастиру Студеница, а за црквеног поглавара је изабран 1958, после смрти патријарха Викентија. Након што се разболео, на његово место је 2. децембра 1990. изабран патријарх Павле.

29. августа 1526 – У бици код Мохача турска војска под командом Сулејмана Другог Величанственог победила је трупе мађарског краља Лудвига Другог, који се приликом повлачења утопио у реци. Угарска држава се распала на три дела: један је потпао под Турке, другим је завладао угарски владар Иван Запоља, а трећи је дошао под власт Хабсбурга, који су након Запољине смрти 1540. преузели угарски престо.

30. августа 1942 – Усташе су у Сремској Митровици у Другом светском рату стрељале Саву Шумановића, једног од најбољих српских сликара између два рата. Његове велике композиције „Доручак на трави“ и „Пијана лађа“ убрајају се међу нај-

значајнија дела модерног српског сликарства.

30. августа 1992 – Прекинута је петомесечна српска опсада Горажда. У складу са договором у Лондону команда босанских Срба повукла је око 1000 својих војника, а заједно са њима повлачила се и колона цивила избеглица српске националности. У нападу „зелених беретки“ (босански Муслимани) на колону, погинуло је 22, а рањено око 50 људи.

30. августа 1995 – Авиони НАТО-а почели су серију напада на српске положаје у Босни у покушају да присиле руководство босанских Срба да прихвати мировни план за БиХ. Напади су уследили два дана након што је у минобацачком нападу на Сарајево убијено 37 људи, а обустављени су 14. септембра, када су Срби потписали споразум о повлачењу тешког наоружања на 20 километара од Сарајева.

30. августа 2004 – На Илици код Сарајева ухапшен је Рамиз Де-

ВРЕМЕПЛОВ

лалић Ђело, осумњичен да је 1. марта 1992. на свадби на Башчаршији убио једног од сватова Србина Николу Гардовића. То убиство продубило је поремећене међународне односе и убрзало почетак рата у Босни и Херцеговини.

Саву Шумановића, једног од најбољих српских сликара, хрватске усташе су стрељале 30. августа 1942.

Сусрети са знаменитостима у Жупанији Барања

Овогодишња екскурзија је одвела целу нашу генерацију на предиван обилазак жупаније Барања, на југу Мађарске. Тог свежег јутра, у понедељак, два аутобуса су нас чекала испред школе и наше путовање је почело.

Време је било као створено за пут, било је пријатно. Пут нам је био забаван, интересантан, слушали смо музику, играли разне игре. По доласку у смештај имали смо укусан ручак, па смо добили много слободног времена. Неки су ово време искористили шетајући по граду, неки су били у цакузију, док су наравно, неки одремали накратко у својим собама. Смештај нам је био у малом градићу Харкањ, у хотелу „Кагер”. Харкањ је значајан по својим лековитим бањама, а бележи се да је био познат чак и за време турске окупације, у 19. веку. Увече нам је одржан „програм добродошлице”, где су наши другари плесали и свирали. За крај је било пуштено коло, у којем су сви заједно заплесали.

Следећег дана смо отишли у обилазак Печуја, главног града жупаније Барања. Обишли смо предивну Жолнаи четврт и послушали занимљиво предавање из области физике. Оби-

шли смо нашу Српску православну цркву, где нас је примио отац Милан Ерић. Црква је посвећена апостолима Св. Андронику и Јунији. За крај смо обишли Сечењијев трг, на којем се налази џамија Касим паше, Градска кућа, Жолнаи фонтана, статуа Свете Тројице и бронзани кип Јаноша Хуњадија на коњу. Наши професори су нам причали о прошлости града Печуја.

На крају дана имали смо квиз знања, а победничка екипа је била награђена кесом пуном грицкалица. Наравно, уследило је слободно време, које је свако искористио по својој вољи.

У среду смо обишли Мохач, град који је познат по бушама, костимима са вуненим капутим и застрашујућим дрвеним маскама, које су фарбане животињском крвљу. Легенда каже да су Шокци успели да протерају Турке из тамошњих крајева страшећи их самим изгледом костима и буком чегрталки.

Прво смо обишли „Мохачки национални спомен-центар”, у којем смо научили многе нове занимљивости о Мохачкој бици. Прошетали смо се парком, који је лепо приказао положај две војске уочи битке. Обишли смо Српску православну цркву у Мохачу посвећену Светој Тројици. Обилазак града је био врло занимљив. За ово вече чекао нас је занимљив изазов, потрага за благом. Три разреда су се такмичила међусобно.

У четвртак је пред нама био дуг пут. Ишли смо у Јасеновац, суров концентрациони логор за време НДХ. Време је било тмурно и кишовито. Разгледали смо јединствене предмете из прошлог века, у време геноцида у Меморијалном музеју. Научили смо много занимљивих и бурних чињеница из овог страшног периода нашег народа. На путу ка смештају, цео аутобус је заспао, а капљице су спорим и јединственим ритмом ударале у прозор.

Последњег дана смо обишли град Шиклош. Овде смо обишли Малоч бег џамију и Српску православну цркву посвећену Светом великомученику Димитрију. После мале паузе, прошетали смо се и стигли до Шиклошке тврђаве. Након напуштања Шиклоша, путовали смо још мало и стигли до манастира Грабовац. Ту нас је дочекала мати Софија, која нам је испричала историју манастира, који је посвећен Св. арханђелима Михаилу и Гаврилу.

Ова екскурзија је веома брзо прошла. Све нас је зближила и многи су пронашли нове пријатеље. Научили смо много новости и занимљивих чињеница, и боље смо се упознали са територијом Мађарске, у којој живе Срби.

Екскурзија је остварена захваљујући финансијској помоћи Фондације „Бетлен Габор”.

Теодора Почуча, 9/а

КОНКУРС ЗА РАДНО МЕСТО ЗАМЕНИКА ШЕФА ЕКОНОМАТА

Канцеларија ССМ (Ул. Микше Фалка бр 3, 1055 Будимпешта) објављује конкурс за пријем у радни однос једне особе у пуном радном времену.
Опис позиције: заменик шефа економата - статус државног службеника

Опис посла:

- Обављање задатака финансијског пословања за васпитно-образовну установу
- учествује у контроли исправности рачуноводствених исправа и изради захтева за преузимање обавеза и захтева за плаћање;
- контрола службе за људске ресурсе
- Уређивање, овера, супотписивање докумената и уговора:
- Израда потребне документације и захтева за доделу средстава из буџета
- Вођење аналитичких евиденција
- Обрачун додељених средстава из државног буџета
- Припрема плана буџета
- Контрола благајне
- Контрола и ажурирање Правилника о финансијском пословању институција које се финансирају из државног буџета

Потребно је:

Добро познавање програма (MS Office, Excel) и рад на рачунару
Диплома средњег или вишег стручног усмерења
Знање српског језика није услов, представља предност
Најмање једна година радног искуства у струци
Исплата личног дохотка и премија врши се према Закону о државним службеницима број СХСХ из 2011. год.
Пријаве за посао кандидати могу слати или предати лично на адресу: Канцеларија ССМ, Ул. Микше Фалка бр. 3, 1055 Будимпешта или путем електронске поште: ssm@t-online.hu
Рок за подношење пријаве на конкурс: 30. август 2023. године.

КОНКУРС ЗА РАДНО МЕСТО РЕФЕРЕНТА РАЧУНОВОДСТВА

Канцеларија ССМ (Ул. Микше Фалка бр 3, 1055 Будимпешта) објављује конкурс за пријем у радни однос једне особе у пуном радном времену.
Опис позиције: референт рачуноводства - статус државног службеника

Опис посла:

- Обављање задатака финансијског пословања за васпитно-образовну установу
- Припрема за књижење улазних и излазних фактура
- Конкурси, обрачун конкурса
- Вођење аналитичких евиденција
- Обављање других сличних послова по налогу руководиоца
- Вођење инвентара

Потребно је:

Добро познавање програма (MS Office, Excel) и рад на рачунару.
Диплома средњег или вишег стручног усмерења
Знање српског језика није услов, представља предност.

Исплата личног дохотка и премија врши се према Закону о државним службеницима број СХСХ из 2011. год.

Пријаве за посао кандидати могу слати или предати лично на адресу: Канцеларија ССМ, Ул. Микше Фалка бр. 3, 1055 Будимпешта или путем електронске поште: ssm@t-online.hu
Рок за подношење пријаве на конкурс: 30. август 2023. год.

BALKAN PARTY Budapest
15. septembar, petak
22h
Alen Islamović,
pevač legendarnog benda Bijelo Dugme
koncert
Dürer Kert
(1117 Budapest, Öböli utca 1)
Отварање врата 21h
00h Yu party
DJ Mačić
Ћевapi
Early bird: 8000 Ft
Karte u preprodaji 10000 Ft
karte: Budimpešta +36 30 285 9192,
Segedin +36 30 51 55 453

Храм Светиої Великомученика Георгија у Будимпешти

РАСПОРЕД БОГОСЛУЖЕЊА ЗА МЕСЕЦ СЕПТЕМБАР 2023.

02. 09. субота – Вечерње	18 часова
03. 09. недеља – СВ. ЛИТУРГИЈА	10 часова
09. 09. субота – Вечерње	18 часова
10. 09. недеља – СВ. ЛИТУРГИЈА	10 часова
10. 09. недеља – Вечерње	18 часова
11. 09. понедељак – УСЕКОВАЊЕ ГЛАВЕ СВЕТОГ ЈОВАНА КРСТИТЕЉА СВ. ЛИТУРГИЈА	10 часова
16. 09. субота – Вечерње	18 часова
17. 09. недеља – СВ. ЛИТУРГИЈА	10 часова
20. 09. среда – Вечерње	18 часова
21. 09. четвртак – РОЂЕЊЕ ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ – МАЛА ГОСПОЈИНА СВ. ЛИТУРГИЈА	10 часова
23. 09. субота – Вечерње	18 часова
24. 09. недеља – СВ. ЛИТУРГИЈА	10 часова
26. 09. уторак – Вечерње	18 часова
27. 09. среда – ВОЗДВИЖЕЊЕ ЧАСНОГ КРСТА – КРСТОВДАН СВ. ЛИТУРГИЈА	10 часова

Јушрење се служи свакој дана у 8:00 часова

**СРПСКИ КУП
SZERBEK KUPÁJA**
2023.09.02.
POVRA/LÓREV

Позивница
Срдечно вас позивамо на Српски куп, који ће се одржати у Ловри, 2. септембра 2023, с почетком у 9 сати.
На фестивалу ћете имати прилику да пропратите такмичење девет српских фудбалских екипа који долазе из разних предела Мађарске.
У оквиру целодневне манифестације можете се опробати у:
~ бидмингтону
~ шахову
~ текболу ("teqball")
~ фудбалском пижаду
Очекујте вас и разни програми за децу као што је мали фудбал и скакаоница.
Ако сте опладнели пробате српске специјалитете са роштиља, коцке, шећерну вуну, слаткоди, воћне корпе...
Гледаоце чека бифе, кутак за одмор и плажа.
За добро расположење је задужен DJ Богдан.
Након купа следи дружење уз музику све до зоре.
Задржавамо право промене програма.
Meghívó
Szeretettel meghívjuk Önöket a Szerbek Kupájára, amely 2023. szeptember 2-án kerül megrendezésre Lóréven, délelőtt 9 órai kezdéssel.
A kupán kilenc, Magyarországon különböző pontjairól érkező szerb labdarúgócsapat vetélkedését követhetik szemmel.
Az egész napos rendezvény keretében a látogatók kipróbálhatják ügyességüket:
~ tollaslabásban
~ asztaliteniszben
~ teqballban
~ darts fociban
Különböző programok várják a gyerekeket is: kispályás foci, ugráló vár.
Ha megehettek kipróbálhatják a grillezett szerb specialitásokat, pattogatott kukoricát, vattacukrot, fagyfátort, gyümölcskosárokat...
A nézőket Fesztivál bűfő, fesztivál poharak, pihenősarok és plázs várja.
A jó hangulatért DJ Bogdan felel.
A kupa után zenés mulatság egészen hajnalig.
A programváltoztatás jogát fenntartjuk.

СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

СЕРБСКЕ

НАРОДНЕ НОВИНЕ.

www.snnovine.com

СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ – Лист Срба у Мађарској ♦ Издавач: Српски медијски центар (ДОО-Кфт) ♦ За издавача: Радојка Филаговић ♦ Главни и одговорни уредник: др Драган Јаковљевић ♦ Финансијер: Кабинет мађарског премијера (Miniszterelnökség) и Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. ♦ Фоторејториер: Иван Јакшић ♦ Седиште редакције: Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ♦ Поштанска адреса: Szerb Országos Önkormányzat, Szerb Hétlap, Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ♦ Имејл уредништва: snnbudimpesta@gmail.com ♦ Web: www.snnovine.com ♦ Графички њелом листица: Тибор Фуксел ♦ За штицаирију Szedéstűköt Vt.: Ференц Ибош ♦ Текстурне прилоге и фотографије примамо искључиво у електронској форми. Уредништво задржава право лекторске обраде и скраћивања текстова у складу са расположивим новинским простором. ♦ СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ су 2013. године награђене угледним друштвеним признањем – ВЕЛИКОМ ПЛАКЕТОМ УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ, за објективно и правовремено информисање, неговање српског језика и ћирилице и јачање веза српске заједнице у Мађарској са матичном државом Србијом и Удружењем књижевника Србије. ♦ HU ISSN 2061-0238

Дан када се Богородица вазнела на небеса

Празник Велика Госпојина посвећен је сећању на смрт Богородице и, према црквеном предању, дан када се она вазнела на небеса и „предала свој дух у руке Спаситеља”. Предање каже да је Богородица живела 60 година, а према неким изворима 72, да је надживела свога сина и као сведок многих важних догађаја, наставила његову мисију. Српска православна црква Велику Госпојину празније 28. августа, када се завршава пост који траје 14 дана.

Велика Госпојина или Успење Пресвете Богородице, или Међудневница, је један од највећих хришћанских празника и један од пет Богородичиних празника, који су црвено слово (велики празник) у црквеном календару. Последњи је велики празник црквене године, која почиње 1. септембра, а завршава крајем августа.

Овај празник успомена је на смрт Богородице и, према црквеном предању, дан када се она вазнела на небеса и „предала свој дух у руке Спаситеља”. Успење Пресвете Богородице спада у ред Богородичних празника. Српска православна црква Велику Госпојину празније 28. августа,

када се завршава пост који траје 14 дана.

Предање каже да је Богородица живела 60 година, према неким изворима 72, да је надживела свога сина и као сведок многих славних догађања, наставила његову мисију.

Сцена Успења Богородице обавезан је мотив у православном фреско-сликарству, јер је за живот и смрт Богомајке везан смисао хришћанске вере и молитве. Успење Богородице слика се на западним зидовима православних цркава. У српском манастиру Сопотани, задужбини Немањића из 13. века, осликана је једна од најлепших представа Успења, са Христом који у наручју држи новорођену

душу Богомајке, загладан у њено тело на одру. У сцени која приказује овај празник, често се слика и јеврејски свештеник Атоније, противник хришћанства, који је намеравао да преврне мртво тело Богородице на одру, па му је архангел Михаило невидљивим мачем одсекао руке, које су остале да висе на одру. Атоније се за свиј грех покајао, од Христа је добио исцељење, примио је хришћанство, због чега је убијен од својих бивших једновераца.

Успење Пресвете Богородице се празније од IV века. Празновање је настало одвајањем од ранијег јединственог и јединог саборног празника Богородице, који је празнован дан након Божића - Сабора Пресвете Богородице. Као самостални празник почео је да се прославља у Јерусалиму током VI века.

Празновање Успења Богородице установљено је 528. године по жељи цара Маврикија који је 15. августа (према јулијанском календару) победио Персијанце. Од тог датума сви хришћани славе овај празник. Најстарије сведочанство о овом празнику је у беседи јерусалимског патријарха Модеста из 7. века. Један век касније налазимо три беседе Светог Андреја Критског и три беседе Светог Јована Дамаскина на празник Успења. Јерусалимска црква празник прославља на гробу Богородице у Гетсиманском врту.

Догађаји везани за Богородичину смрт нису сачувани у канонским новозаветним списима (у Новом Завету), него у апокрифном спису Дела Јованова. Тим описима је надахнут готово целокупни химнопис празника. По Делима Јовановим, пред смрт јој се јавио архангел Гаврило и објавио јој да ће ускоро напустити овај свет. Након

што је Богородица све апостоле благословила, упокојила се. Јеврејин Јефоније напада њен одар, али му анђел Господњи огњеним мачем одсеца руке, које му бивају поново припојене телу након његовог покајања. Тело је погребено у Гетсиманији, да би трећи дан било узнето на небеса. Приказ где архангел одсеца руке овом Јеврејину, противнику хришћана, је чест мотив икона и фресака који приказују овај празник.

Време између Велике и Мале Госпојине, која се обележава 21. септембра, назива се међудневница, а верује се да је тај период најбољи за браће свих плодова и лековитих трава, па се одлази на изворе који, према народном веровању, имају лековито дејство.

По црквеном календару, Нова година почиње 1. септембра по јулијанском календару (по новом то је 13-14. септембар). Зато је последњи велики празник у години Успење Пресвете Богородице или Велика Госпојина, а први велики празник у црквеној (а некада и световној) Новој години је Мала Госпојина или Рођење Пресвете Богородице. Тако су празници поређани временским редом.

Д. А.

